

2024-2027

POHJOIS-POHJANMAAN MATKAILUSTRATEGIA

Esipuhe

Pohjois-Pohjanmaalla matkailun kehittämistyötä tehdään aluevetoisesti ja maakunnallinen matkailustrategia toimii maakunnallisesti kokoavana strategiana. Matkailun alueorganisaatiot (DMO), jotka edistävät alueiden brändejä, ovat keskeisessä roolissa tehdessään tiivistä yhteistyötä alueiden matkailuyritysten, kuntien ja kaupunkien ja alueellisten kehitysyritysten sekä matkanjärjestäjien kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liitto tukee matkailun kehittämistyötä tukemalla matkailualueiden omia matkailustrategioita sekä matkailun kehittämishankkeita. Maakuntaliitto edistää alueiden välistä yhteistyötä ja tekee edunvalvontaa. Alueiden edustajista koostuva maakunnallinen matkailun kehittämisryhmä toimii maakunnallisena matkailun asiantuntijaryhmänä, jonka toimintaa maakuntaliitto koordinoi.

Pohjois-Pohjanmaan matkailun visio, tavoitteet ja kehittämisen painopisteet työstettiin vuosille 2021–2023 laadittuun Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiaan, jossa todetaan, että ne ohjaavat kehittämisen suuntaa vuoteen 2027 saakka. Tätä vuosille 2024–2027 laadittua maakunnallisen matkailustrategian päivitystä on työstetty yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan matkailun kehittämisryhmän kanssa.

Matkailun kehittäminen on pitkäjänteistä työtä ja kehittämisen keskiössä ovat kilpailukyvyyn, saavutettavuuden ja vastuullisuuden vahvistaminen. Läpileikkaavia kehittämisen osa-alueita ovat yhteistyö ja digitaalisuus. Näihin panostamalla Pohjois-Pohjanmaan matkailu kehittyy kohti visiotaan: ”Suomen voimakkaimmin kasvava matkailumaakunta – aito vahvojen matkailukohteiden Pohjois-Pohjanmaa”.

Sisällys

2

Esipuhe

3

Nykytila

4

Pohjois-Pohjanmaa matkailualueena

14

Matkailun osa-alueet ja niiden kehittäminen

15

Visio

16

Pohjois-Pohjanmaan matkailun tavoitteet 2024–2027

17

Tavoitemittarit

18

Strategiset kehittämisen painopisteet ja läpileikkaavat teemat

18

Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategia 2024-2027

Nykytila

Matkailu on Pohjois-Pohjanmaalla tärkeä elinkeino, jonka vaikutus säteilee vahvasti myös muille toimialoille. Matkailu on selkeässä kasvussa ja sillä on hyvät mahdollisuudet kehittyä maakunnassa entistäkin merkittävämmäksi elinkeinoksi.

Pohjois-Pohjanmaalla matkailijoiden yöpymismäärät vuonna 2023 ylittivät vuoden 2019 luvut ja maakunnan matkailu on näiden lukujen valossa toipunut koronapandemian aiheuttamasta notkahduksesta hyvin.

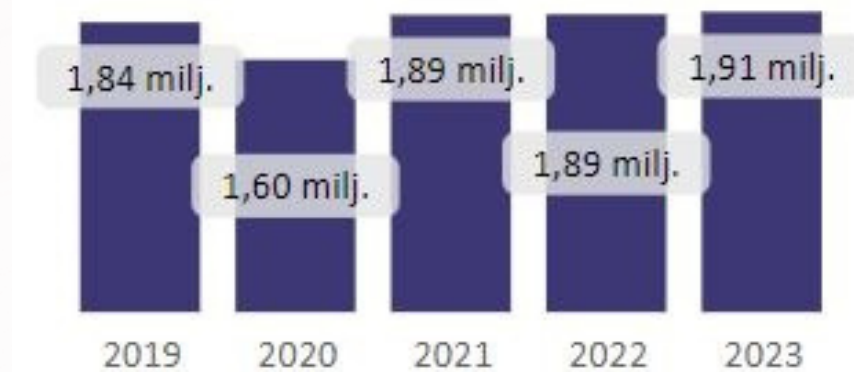
Kansainvälisten majoittujien osuus rekisteröidyistä yöpymisistä on noussut pandemiavuosien kuopasta ja joulukuun 2023 osalta ylittänyt vuoden 2019 luvut.

Kotimaan markkinaosuus kasvoi Pohjois-Pohjanmaalla pandemiavuosina ja on säilynyt vuonna 2023 hieman vuoden 2019 osuutta korkeampana.

Lukuja tarkasteltaessa on tärkeitä huomioida, että rekisteröimättömän majoituskapasiteetin merkitys on suuri ja se vahvistuu edelleen. Todellinen matkailijamäärä maakunnassa on siis näissä tilastoissa esitettyä suurempi.

Yöpymiset, lkm

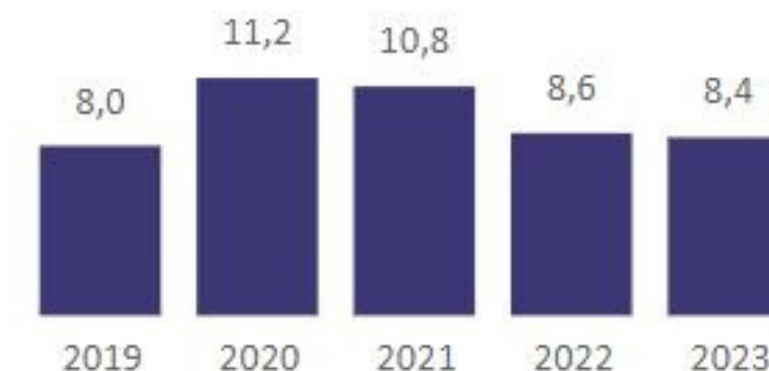
Alue ● Pohjois-Pohjanmaa

Rekisteröidyt yöpymiset 2019 - 2023

Kotimaan markkinaosuus, %

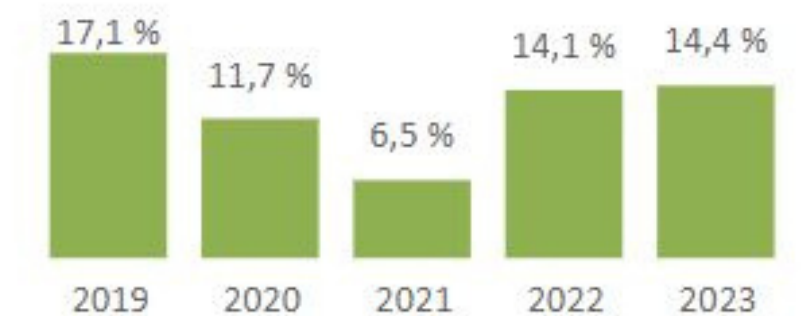
Alue ● Pohjois-Pohjanmaa

Kotimaan markkinaosuus, % 2019-2023

Kansainvälinen osuus yöpymisistä, %

Alue ● Pohjois-Pohjanmaa

Kansainvälisten yöpymisten osuus 2019-2023

Pohjois-Pohjanmaa matkailualueena

Pohjois-Pohjanmaan maakunta halkaisee koko Suomen kulkien länsirannikon hiekkadyyneiltä koillisen tuntureille

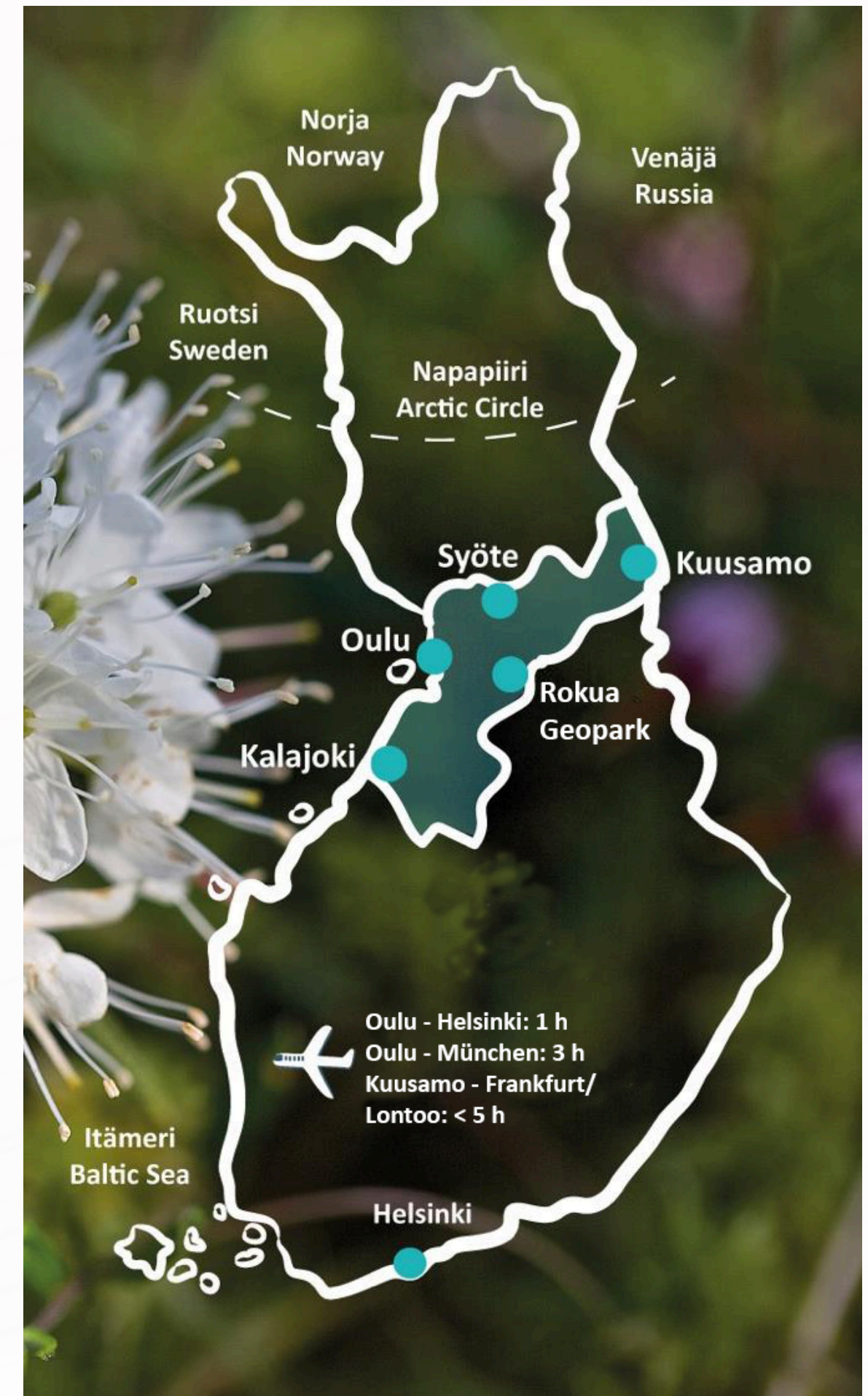
- erilaiset, vahvan identiteetin omaavat matkailualueet
- viisi kärkikohdetta: Ruka-Kuusamo, Syöte, Oulu, Rokua Geopark ja Kalajoki
- matkailualuebrändi Pohjolan rengastie
- merellisen lifestylen kansainvälistyvä Visit Arctic Coast -alue
- useita pieniä, matkailun näkökulmasta kiinnostavia paikkakuntia
- lyhyet etäisyydet alueiden välillä
- kaikkialla lyhyt etäisyys luontoon

Ainutlaatuisia luontokohteita

- rannikon hiekkadyynejä, saaria ja saaristoja
- jäätynyt meri
- metsäisiä järviolueita
- tuntureita
- monipuolisia luontoreitistöjä

Monipuoliset palvelut ja tuotteet

- laskettelukeskukset ja niiden palvelutarjonta
- kohteiden erilaiset ohjelmapalvelut ja aktiviteetit
- ison kaupungin syke
- retkeily-, metsästys- ja kalastusmahdollisuudet
- tapahtumat: paljon eri teemojen, mm. urheilun, musiikin ja kulttuurin ympärille rakennettuja tapahtumia

Ruka-Kuusamo

Kuusamossa sijaitseva Ruka on yksi Suomen tunnetuimmista hiihtokeskuksista. Hiihtokeskuksen ja sen ympärille rakentuvan talven palvelutarjonnan lisäksi Ruka-Kuusamo on kehittänyt vahvasti ympärivuotista luontomatkailua. Ruka-Kuusamo on suosittu pyöräilykohde, ja pyöräilyreitistöjen kehittämiseen on panostettu merkittävästi.

Kuusamon kaupungissa ja Sallan kunnassa sijaitsee Oulangan kansallispuisto, joka on yksi Suomen tunnetuimmista kansallispuistoista.

Ruka-Kuusamon alueella järjestetään ympäri vuoden erilaisia tapahtumia, jotka tuovat alueelle runsaasti matkailijoita.

Kuusamon uudet majoitusinvestoinnit tulevat mahdollistamaan matkailijamäärien merkittävän kasvun tulevina vuosina.

ruka.fi

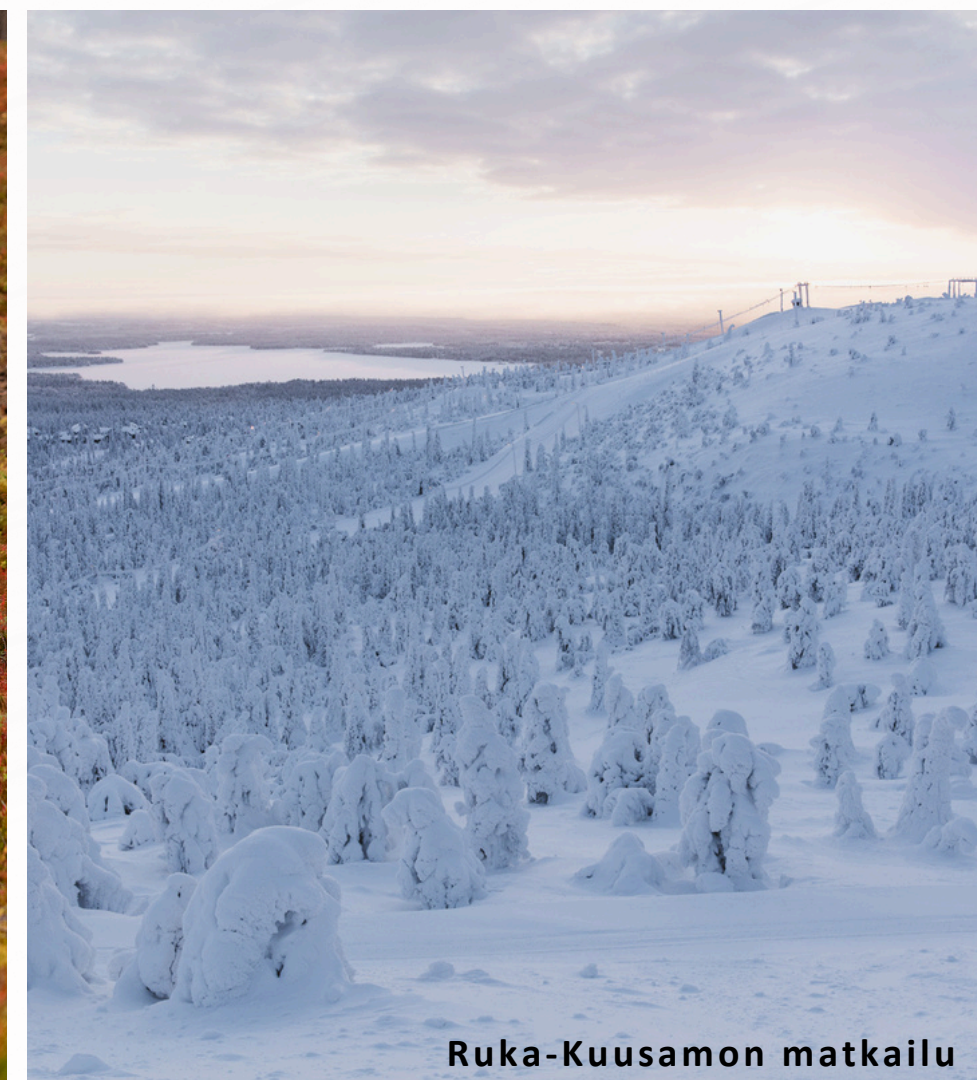
Veera Vihervaara / Ruka-Kuusamon matkailu

Ruka-Kuusamon matkailu

Harri Tarvainen / Ruka-Kuusamon matkailu

Ruka-Kuusamon matkailu

Syöte

Pohjois-Pohjanmaan toinen tunturikohde on Pudasjärvellä sijaitseva ja Suomen eteläisimpänä tunturialueena tunnettu Syöte.

Iso-Syötteeltä löytyvät monipuoliset hiihtokeskuspalvelut ja talvikaudelle 2025–2026 valmistuva eturinteiden tuolihissi tulee palvelemaan Iso-Syötteen matkailijoita ympäri vuoden.

Myös Pikku-Syötteellä toimii hiihtokeskus, josta löytyy hyvä majoituskapasiteetti sekä ravintolapalvelut ja monipuolinen reitistö.

Syötteen kansallispuistosta löytyy reittejä sekä kävelijöille että pyöräilijöille ja Syöte on käyntikerroilla mitattuna yksi kymmenestä suosituimmasta Suomen 41 kansallispuiston joukossa. Syöte on myös suosittu pyöräilykohde jossa pyöräilyreitistöjen kehittämiseen on tehty merkittäviä panostuksia.

syote.fi

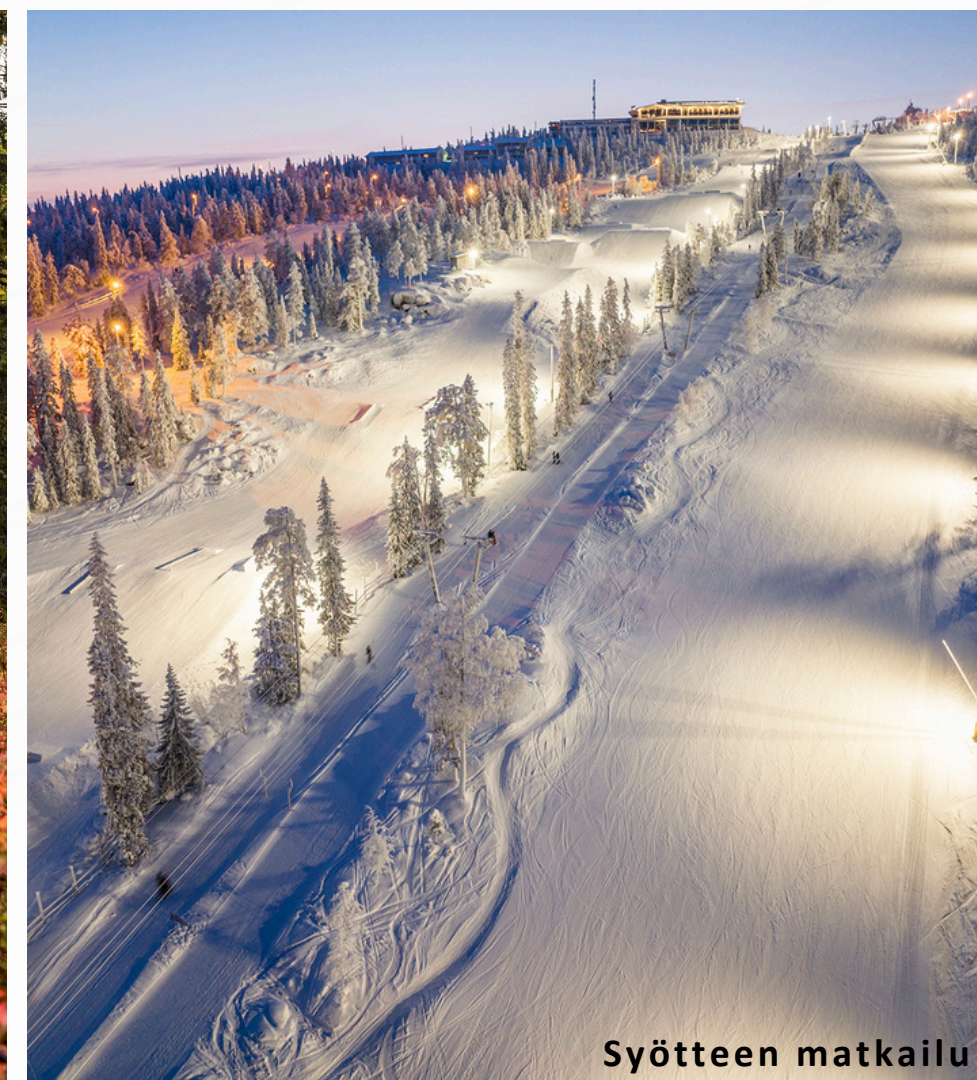
Syötteen matkailu

Syötteen matkailu

Syötteen matkailu

Syötteen matkailu

Oulu - Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026

Oulu on vuoden 2026 Euroopan kulttuuripääkaupunki. Oulu2026-alue koostuu Oulun lisäksi 39 kaupungista ja kunnasta. kulttuuripääkaupunkivuodella on suuri merkitys sekä maakunnallisesti että maakuntarajat ylittäen.

Oulu on koulutusmatkailun kehittämisen edelläkävijä ja Oulussa järjestetään vuosittain useita suuria musiikkifestivaaleja ja muita tapahtumia, jotka tuovat matkailijoita alueelle.

Oulun vapaa-ajan matkailun kehittämisen kärkikohde on Nallikari, josta alkuvuodesta 2024 avatun huoneistohotellin ja ravintolan lisäksi löytyy monipuolista palvelutarjontaa matkailijoille. Uudet hotellihankkeet kasvattavat kapasiteettia merkittävästi vuoteen 2027 mennessä.

visitoulu.fi

Rokua Geopark

Oulujokilaakson, Rokuan ja Oulujärven muodostama Rokua Geopark on UNESCO:n Global Geopark -ohjelman kohde, jossa on mahdollisuus nähdä ja kokea ainutlaatuista jääkauden muovaamaa luontoa.

Rokua Geopark on Suomen ensimmäinen matkailualue, joka on saanut UNESCO Global Geopark -statuksen. Se on maailman yli 160 UNESCO Global Geoparkista yksi pohjoisimpia.

Luontomatkailun lisäksi Rokua on panostanut voimakkaasti koulutusmatkailuun ja sen kehittämiseen.

rokuageopark.fi

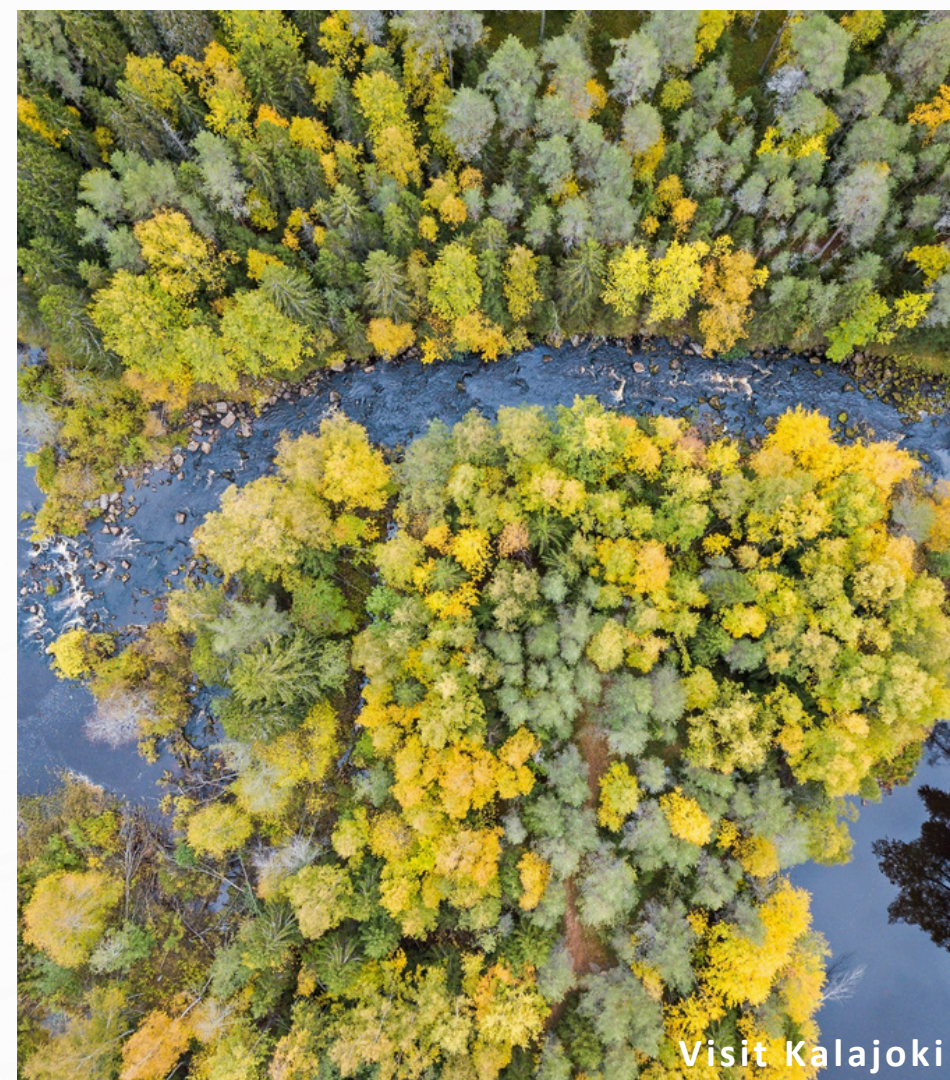
Kalajoki

Kalajoen upeat auringonlaskut, ainutlaatuiset hiekkasärkät ja meriluonto ovat houkuttelleet matkailijoita jo yli sadan vuoden ajan. Kalajoen vetovoima tunnetaan erityisesti kesäaikana, mutta yhä voimakkaammin myös ympäri vuoden. Tätä kehitystä tukee esimerkiksi monipuoliset reitistöt. Myös kansainvälisten asiakkaiden kiinnostus Kalajokea kohtaan on kasvussa.

Kesällä 2026 avattava Kalajoen Marinan moderni vierassatama profiloii Kalajoen Pohjoismaiden vetovoimaiseksi merimatkailukeskukseksi tulevien kehitysvaiheiden kautta. Marina mahdollistaa kansainvälisenkin venematkailun, merellisten ohjelmapalveluiden kehittymisen ja esimerkiksi purjehdustapahtumien järjestämisen. Kalajoen Marina on lisäksi talvikohde, josta avautuva jäätynyt meri lumoaa luonnon ja talvisten aktiviteettien ystäviä. Kalajoen merellisyys ja siihen liittyvä kulttuuri tulevat vahvasti esille alueen historiallisissa käyntikohteissa, kuten Maakallassa, sekä ainutlaatuisessa Rahjan saaristossa.

Kalajoki panostaa tapahtumiin, mikä on tuonut alueelle tunnettua ja vaikuttavuutta. Kompaktin matkailualueen monipuoliset palvelut, erinomainen tapahtumainfra ja vetovoimainen luonto palvelevat moninaisesti sekä tapahtumajärjestäjiä että yleisöä.

[visitkalajoki.fi](https://www.visitkalajoki.fi)

Raahe

Raahe on kehittänyt alueensa matkailua hyödyntäen alueen luontaisia vahvuuksia kuten meren, saariston ja jokivarsien luontoa. Lisäksi Wanha Raahe on yksi parhaiten säilyneitä 1800-luvun puukaupunkeja maassamme. [visitraahe.fi](https://www.visitraahe.fi)

Taivalkoski

Koillismaalla sijaitsevan Taivalkosken vetovoima perustuu myös hyvin vahvasti luontoon ja sen ympärille rakennettuihin matkailutuotteisiin ja palveluihin. Lisäksi Taivalkoski tunnetaan kirjailija Kalle Päätalon synnyinseutuna. Taivalkosken Jokijärvellä sijaitseva Päätalon lapsuudenkoti Kallioniemi toimii nykyisin museona. [visittaivalkoski.fi](https://www.visittaivalkoski.fi)

Hailuoto

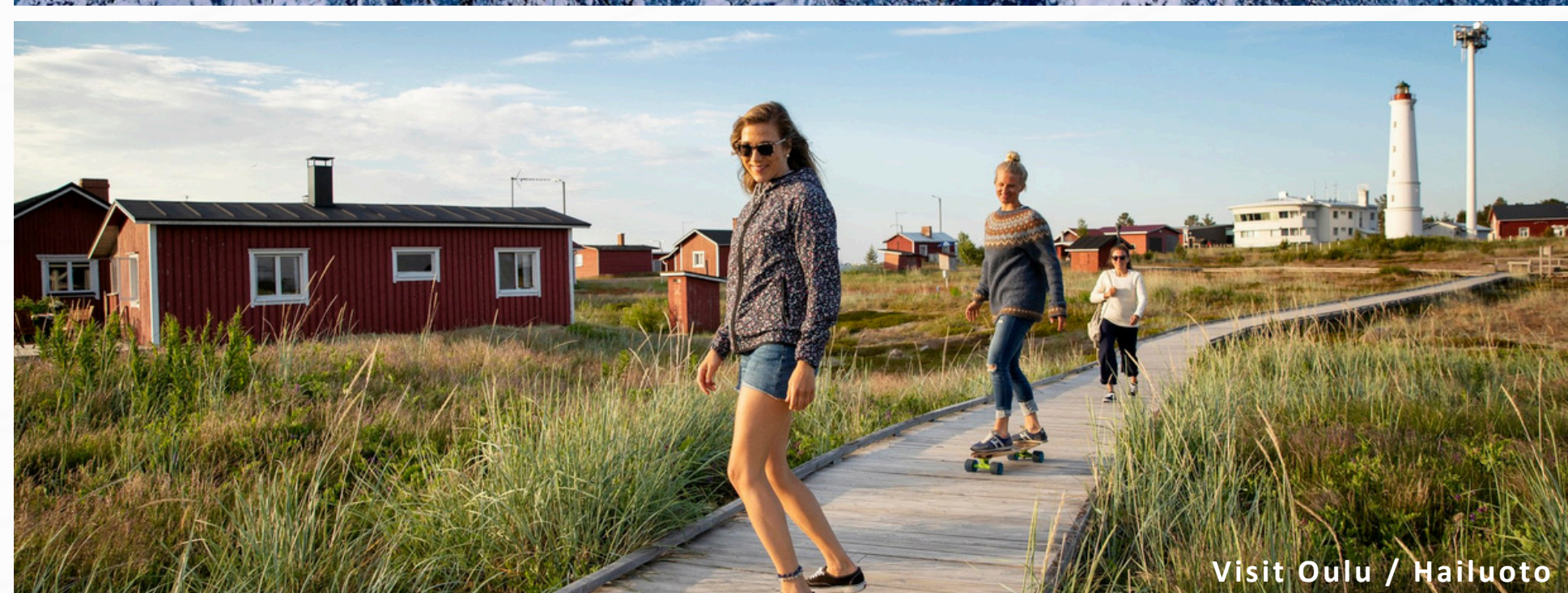
Hailuodon saaristokunta on tunnettu ainutlaatuisesta luonnostaan. Esimerkiksi hiekkarannat sekä retkeilyreitit ja niiden varsilla sijaitsevat lintutornit houkuttavat matkailijoita ja erityisesti lintuharrastajia saarelle. Hailuodon kiinteän maanteyhteyden rakentaminen on alkanut vuonna 2024, mikä korvaa nykyisen lauttayhteyden. [visithailuoto.fi](https://www.visithailuoto.fi)

Visit Oulu / Raahen Langin kauppahuone

Visit Taivalkoski

Visit Oulu / Hailuoto

Ii, Kempele, Liminka

Euroopan ilmastoystävällisimpänä kuntana tunnetusta listä löytyy kansainvälistä ammattitaidetta kehittävä ja tuottava Taidekeskus KulttuuriKauppila. Ii on myös kehittänyt koulutus- ja luontomatkailua. Luontomatkailun osalta Ii on laajentanut yhteistyötä Iijoen ympäristössä myös Pudasjärven, Taivalkosken ja Yli-Iin suuntaan. visitii.fi

Kempeleelle matkailulla on kasvava merkitys alueelle rakennettavan Zeniitin matkailualueen myötä. Zeniitin alueen keskiössä on entisen louhoksen paikalle rakennettava 10 hehtaarin kalliojärvi, jonka ympärille on suunniteltu monipuolisesti majoitus- ja matkailutoimintoja. visitkempele.fi

Liminganlahti on kansainvälisesti tunnettu ja arvokas lintuvesistö sekä tärkeä muuttolintujen levähdysalue, joka tuo matkailijoita Liminkaan. Liminka on panostanut myös pyörämatkailuun ja yhteistyössä Raahen, Siikajoen ja Pyhäjoen kanssa toteuttanut Pohjois-Pohjanmaan ensimmäisen, 320 kilometriä pitkän Flatland Route- retkipyöräilyreitit. Lisäksi Limingassa sijaitsee Ruutikankaan ampumaurheilukeskus. Ruutikangas on kansainvälisen tason ampumaurheilukeskus, jossa voidaan järjestää MM-tasoiset kilpailut kaikissa ampumalajeissa. visitliminka.fi

Visit Ii

Visit Kempele

Visit Liminka

Pohjolan rengastie

Pohjolan rengastie on Oulun seudulla sijaitseva reitistö autoilijoille, perheille, pyöräilijöille sekä julkisia liikennevälineitä suosiville matkailijoille.

Pohjolan rengastiessä ovat mukana Lumijoki, Hailuoto, Ii, Kempele, Raahe, Rokua, Liminka, Syöte, Tyrnävä ja Oulu sekä Lapin maakunnassa sijaitseva Kemi.

Rengastiellä pääsee kokemaan koko Suomen pienoiskoossa: meren ja saariston, peltomaisemat ja pikkukylät, järvet, metsät ja Suomen eteläisimmän tunturin tykkylumipuumaisemineen.

Pohjolan rengastie lanseerattiin virallisesti kesällä 2021, minkä jälkeen se on ollut erityisesti luontomatkailijoiden suosiossa.

pohjolanrengastie.fi

Pohjois-Pohjanmaan kätketyt matkailuaarteet

Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa on 30 kuntaa, joten edellä esiteltujen kohteiden lisäksi maakunta tarjoaa vierailijoille paljon muitakin elämyksiä.

Erilaiset paikalliset tapahtumat tuovat esille alueen rikasta kulttuuria ja perinteitä. Esimerkiksi Haapavesi Folk -festivaali houkuttelee kansanmusiikin ystäviä ympäri Suomea ja tarjoaa mahdollisuuden kokea perinteistä ja modernia musiikkia tunnelmallisessa ympäristössä. Tyrnävän perunamarkkinat on vuosittainen tapahtuma, joka juhlistaa alueen viljelysperinteitä ja tarjoaa paikallisia tuotteita sekä viihdettä koko perheelle.

Maakunnan monimuotoisuus näkyy myös sen viehättävissä maaseutukohteissa. Lumijoen Lännentila on hyvä esimerkki paikallisesta matkailukohteesta, joka tarjoaa elämyksiä luonnon rauhassa ja mahdollisuuden tutustua perinteiseen maatalouselämään.

Pohjois-Pohjanmaan kunnissa paikalliskulttuuri, tapahtumat ja luonnonkauniit paikat täydentävät toisiaan, luoden matkailijoille unohtumattomia elämyksiä.

Matkailun osa-alueet ja niiden kehittäminen

Pohjois-Pohjanmaan aidot, luontaiset vahvuudet kohtaavat vahvasti matkailun trendien kanssa. Puhdas ja monipuolinen, pohjoinen luonto on lähellä kaikkialla maakunnassa. Väljyys, hiljaisuus ja puhtaus luovat hyvät mahdollisuudet puhutella sekä kotimaisia että kansainvälisiä matkailijoita ja lisäävät alueen kilpailukykyä. Monipuolinen kokonaisuus elämyksellisiä tuotteita ja palveluja mahdollistaa sen, että matkailijat tulevat maakuntaan monesta erisyystä, ja tätä kautta maakunta on matkailukokonaisuutena vahva.

LUONTOMATKAILU

Pohjois-Pohjanmaan ainutlaatuinen luonto tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet luontomatkailulle. Kasvun mahdollistamiseksi kansallispuistojen ja luontoreitistöjen, ja niiden saavutettavuuden kehittäminen ja ylläpitäminen on erityisen tärkeää.

RUOKAMATKAILU

Ruoka on keskeinen osa matkailukokemusta. Elämyksellisyys ja tarinat kiinnostavat. Matkailun ja elintarviketuotannon välinen yhteistyö on keskeistä tuotteistamisessa, jotta paikalliset aidot maut ja innovaatiot voidaan kaupallistaa.

HYVINVOINTIMATKAILU

Hyvinvointimatkailu on globaalisti yksi nopeimmin kasvavista matkailun trendeistä. Pohjois-Pohjanmaa pystyy vastaamaan vahvasti tähän trendiin luonnonrauhansa, hiljaisuutensa ja ainutlaatuisten sauna- ym. hyvinvointielämyksensä kautta.

TAPAHTUMAT

Tapahtumat ovat maakunnan matkailualueille tärkeä vetovoimatekijä ja tapahtumia toteuttavan tapahtumateollisuuden rooli keskeinen. Eri puolilla maakuntaa järjestetään ympäri vuoden suuri määrä erikokoisia ja eri teemaisia tapahtumia, jotka tuovat matkailijoita maakuntaan.

KULTTUURIMATKAILU

Paikalliset ihmiset, kulttuuri, tarinat ja paikallinen tapa elää kiinnostavat matkailijoita ja kulttuurimatkailun tuotteistamisessa on valtavasti mahdollisuuksia.

OULU2026

Kulttuuripääkaupunkivuodella on todella suuri merkitys maakunnan matkailulle, mutta kulttuurin ja matkailun lisäksi kulttuuripääkaupunkivuoden odotetaan työllistävän myös monien muiden alojen ammattilaisia. Vuosi 2026 on ainutlaatuinen mahdollisuus lisätä maakunnan tunnettuutta matkailukohteena pitkällä tähtäimellä.

PYÖRÄMATKAILU

Pyörämatkailusta on kasvanut suosittu matkailun muoto, joka tukee matkailun ympärivuotisuutta. Maakunnasta löytyy pyörämatkailijoille monipuolisia reittejä, ja pyörämatkailijoille suunnattua palvelutarjontaa on tärkeää kehittää.

KOULUTUSMATKAILU

Koulutus- ja opintomatkat ovat tärkeä matkailun osa-alue erityisesti Oulun seudulle. Kaupungissa ja sen lähialueilla vierailee Suomen yritys-elämästä ja koulutusjärjestelmästä kiinnostuneita kansainvälisiä ryhmiä eri puolilta maailmaa.

MICE-MATKAILU

MICE ("Meetings, incentive, congress, events") eli ryhmämatkailu, johon liittyy esim. kannustematka, konferenssi tai tapahtuma oheisohjelmineen. Pohjois-Pohjanmaa on erinomainen kohde MICE-kohderyhmälle ja MICE-matkailun kasvattamisessa on paljon mahdollisuuksia.

Ruka Kuusamon matkailu

Visit Kalajoki

Ruka Kuusamon matkailu

Syötteen matkailu

Visit Taivalkoski

Visit Oulu

VISIO

SUOMEN VOIMAKKAIMMIN KASVAVA MATKAILUMAAKUNTA – AITO VAHVOJEN MATKAILUKOHTEIDEN POHJOIS-POHJANMAA.

Olemme Suomessa ympärivuotisen matkailun edelläkävijä.
Kasvamme kestävästi ja rohkeasti – sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

POHJOIS-POHJANMAAN MATKAILUN TAVOITTEET 2024-2027

1. Pohjois-Pohjanmaata kehitetään ympärivuotisesti maan vetovoimaisimmaksi matkailumaakunnaksi, jonka matkailukohteet ovat tunnetuimpia ja parhaiten saavutettavia sekä kotimaisille että kansainvälisille matkailijoille.

2. Maakunnan vetovoimatekijät on tuotteistettu sekä kotimaisia että kansainvälisiä matkailijoita puhutteleviksi elämyksellisiksi tuotteiksi, jotka ovat kilpailukykyisiä, kestäviä ja kannattavia.

3. Matkailu on Pohjois-Pohjanmaalla tärkeä, kasvava ja kannattava elinkeino sekä vetovoimainen työllistäjä.

4. Matkailua kehitetään kaikilla maakunnan matkailualueilla kestävästi, huomioiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökulmat.

Tavoitemittarit

Taulukossa olevien mittareiden lisäksi seurataan Sustainable Travel Finland-merkin määrää maakunnassa.

Tavoitemittarit	Toteuma 2019	Toteuma 2023	Tavoite 2027
Rekisteröidyt yöpymiset Kansainvälinen osuus	1 841 463 17 %	1 908 409 14,4 %	2,3 miljoonaa 20 %
Kotimaan markkinaosuus	8 %	8,4 %	11 %
Kapasiteetti Vuodepaikat Huonekäyttöaste	13 411 47,4 %	14 324 46,1 %	17 500 50 %
Matkailuklusteri, indeksi liikevaihto henkilöstö	100 100	128 106	150 120
Lentomatikustajien määrä Oulu Kuusamo	1 064 917 115 091	556 589 121 479	1,1 miljoonaa 185 000

STRATEGISET KEHITTÄMISEN PAINOPISTEET JA LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Kilpailukyky

Saavutettavuus

Vastuullisuus

Yhteistyö ja Digitaalisuus

Kilpailukyky

Kilpailukyvyn vahvistaminen on keskeinen kehittämiskohde maakunnan matkailun kasvun varmistamisessa. Pohjois-Pohjanmaan matkailu rakentuu vahvasti alueen matkailukohteiden vetovoimatekijöihin, joiden ympärivuotisen tuotteistuksen kehittäminen ja vahvuuksien korostaminen ovat edellytyksiä matkailun menestykselle.

Matkailuyritysten tuotteiden ja palvelujen tulee olla helposti löydettävissä ja ostettavissa sekä kotimaisille että kansainvälisille matkailijoille. Maakunnan matkailutuotteiden myyntityössä on vielä tilaa uusille DMC-tyyppisille toimijoille.

Yritysten kansainvälistymisvalmiuksien vahvistaminen, matkailuun liittyvän osaamisen kasvattaminen ja riittävän työvoiman varmistaminen ovat keskeisiä kilpailukyvyn kannalta. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen, asiakasymmärrykseen perustuvat toimintatavat sekä kestävän kehityksen mukainen infran ja palvelujen kehittäminen luovat kilpailuetua ja tukevat maakunnan matkailuelinkeinon kasvua.

Rohkea, vahvaa kasvua hakeva visio haastaa maakunnan matkailutoimijat tekemään entistäkin vahvempaa yhteistyötä. Visio saavutetaan sitoutuneiden yrittäjien ja vahvojen, osaavien käsiparien työllä, jota on tärkeätä tukea.

Saavutettavuus

Saavutettavuuden kehittäminen on avainasia matkailun kasvumahdollisuuksien varmistamisessa. Hyvä saavutettavuus on selkeä kilpailuetu, jota pitää vahvistaa. Maakunnassa on kaksi lentokenttää, yksi Oulussa ja toinen Kuusamossa. Marraskuusta 2022 lähtien Oulu-Helsinki-välisellä reitillä on operoinut vain yksi lentoyhtiö aiemman kahden sijaan, mikä on aiheuttanut merkittäviä haasteita matkailulle lentolippujen kohonneiden hintojen ja huonon saatavuuden myötä. Joulukuussa 2023 avautunut Oulu-München-reitti on puolestaan tuonut uusia mahdollisuuksia sekä Saksan markkinan että koko Keski-Euroopan ja myös kaukomatkailijoiden suhteen. Kuusamosta on ympärivuotinen lentoyhteys Helsinkiin ja muilta osin lentoliikenne painottuu talvikauteen. Talvikauden 2023 aikana Kuusamoon lennettiin reittilentoja Frankfurtista, Düsseldorfista ja Zürichistä. Lisäksi saman sesongin aikana Kuusamoon lennettiin yli 150 charter-lentoa.

Ouluun pääsee myös rautateitse ja raideliikenteen suosio Oulu-Helsinki välillä on kasvanut merkittävästi. Autolla koko maakunta on hyvin saavutettavissa, mutta joukkoliikenteen kehittäminen on ilmastoystistä todella tärkeätä. Kansainväliset matkailijat saapuvat lentäen, ja tarvitsevat joukkoliikennettä kohteisiin liikkuessaan. Myös kotimaan ja lähialueiden matkailijat ovat kasvavassa määrin kiinnostuneita liikkumaan maateitse ilmastoystistä, ja matkailu maitse on yksi selkeästi kasvavista matkailutrendeistä. Jotta joukkoliikenne voi aidosti palvella maakuntaan lentäen tai junalla saapuvia matkailijoita, on alueen sisäisien matkaketjujen kehittämiseen satsattava. Matkaketjun toimivuuden lisäksi on tärkeää varmistaa, että tiedot koko matkaketjusta ovat helposti löydettävissä. Joukkoliikenteen kehittämisessä on tärkeätä huomioida se, että joukkoliikenteen tulee palvella myös maakunnan asukkaita. Alueiden välisellä yhteistyöllä on matkaketjujen kehittämisessä tärkeä rooli.

Esteettömyys on merkittävä osa saavutettavuutta ja keskeistä myös vastuullisuuden näkökulmasta. Matkailijoiden erityistarpeiden huomioiminen ja esteettömät palvelut ja tuottavat matkailuyrityksille kilpailuetua. Erityisryhmät tulisi ottaa huomioon jo palvelujen suunnitteluvaiheessa. Visit Finlandin julkaisusta ”Esteettömyyskriteerit matkailussa” matkailuyritykset löytävät selkeät ohjeet esteettömien palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Vastuullisuus

Matkailuyrityksen vastuullisuus on tutkimusten mukaan matkailijoille yhä tärkeämpää ja käytännössä matkailun uusi normaali. Vastuullisuuden on oltava mukana kaikessa tekemisessä huomioiden ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen/kulttuurinen ulottuvuus. Vastuullinen matkailu lisää paikallisten asukkaiden hyvinvointia ja monipuolistaa alueen palvelutarjontaa, ja paikallisten asukkaiden huomioiminen ja matkailun suunnitteluun mukaan ottaminen on tärkeitä.

Ekologinen kestävyys pitää sisällään kaikki toiminnan vaikutukset ympäristöön. Siihen kuuluvat esimerkiksi energian ja veden kulutuksen vähentäminen, jätteiden lajittelu ja kierrätys ja ilmastonmuutoksen hillintä. Tämä vaatii myös henkilökunnan kouluttamista ympäristötietoisemmaksi.

Sosio-kulttuurinen kestävyys on laaja kokonaisuus, johon kuuluvat muun muassa kulttuuriperinnön suojeleminen ja hyödyntäminen, paikallisyhteisön kunnioittaminen, paikallisen tuotteiden hyödyntäminen, esteettömyys ja inklusiivisuus. Inklusiivinen matkailu tarkoittaa, että jokainen asiakas ikään, sukupuoleen, fyysisiin ominaisuuksiin, seksuaalisuuteen tai uskontoon katsomatta voi käyttää palveluita ja kokea elämyksiä tasa-arvoisesti.

Taloudellisen kestävyuden näkökulma varmistaa muun muassa paikallisten työllistämisen, matkailuteollisuuden integroitumisen paikallisyhteisöön, yritystoiminnan pitkäjänteisyyden ja sen, että matkailusta muodostuva tulo jää alueelle paikallisten yhteisöjen ja yksilöiden hyväksi.

Visit Finlandin Sustainable Travel Finland -ohjelma tarjoaa kestävä matkailun kehittämispolun ja näin ollen selkeän mallin toiminnan vastuullisuuden kehittämiseen. Kestävä matkailun kehittämispolun käynnistäminen ja sitä kautta vastuullisuuteen sekä YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin (Sustainable Development Goals eli SDGs) sitoutuminen kaikilla maakunnan matkailualueilla on tärkeä kehittämiskohde.

Yhteistyö ja digitaalisuus

Strategian läpileikkaavia teemoja ovat yhteistyö ja digitaalisuus. Yhteistyön, osaamisen ja tiedon jakamisella matkailualueet ja alueilla toimivat yritykset voivat saavuttaa merkittävää hyötyä. Digitaalisuus puolestaan koskettaa vahvasti matkailualaa teknologian sulautuessa kaikkeen tekemiseen.

Pohjois-Pohjanmaan matkailuelinkeinon toimijoilla on selkeästi yhteinen tahtotila palvella matkailijoita parhaalla mahdollisella tavalla. Osaamisen ja tiedon jakaminen voivat tuoda uusia näkökulmia tekemisen tueksi ja on tärkeää saada yhteistyöhön mukaan erilaisia ja eri kokoisia yrityksiä. Ulottamalla yhteistyön muiden toimialojen yrityksiin ja myös maakunnan ja maan rajojen yli, voidaan saavuttaa uudenlaista synergiaa ja innovaatioita. Yhteistyö ei ole itseisarvo, mutta yhteistyön ja yhteiskehittämisen kautta on mahdollista löytää kilpailukykyä edistäviä toimintamalleja, jotka tuottavat aitoa hyötyä koko matkailuelinkeinolle.

Pohjois-Pohjanmaan matkailutoimijat ovat ottaneet merkittäviä askeleita palvelujen digitalisoinnissa. Digitaalisuutta on kehitetty hankkeiden ja alan toimijoiden koulutusten avulla. Digitaalisuutta ja esimerkiksi tekoälyn tarjoamia mahdollisuuksia on tärkeää hyödyntää, samoin kehittää myös uusien työkalujen mahdollistamia liiketoimintamalleja. Digitaalisen kehityksen vauhdissa pysyminen vaatii jatkuvaa työtä ja vahvaa osaamista. Onkin varmistettava, että parhaat osaajat ovat matkailuelinkeinon käytössä. Myös tässä yhteistyöllä ja osaamisen jakamisella voidaan löytää hyviä ja toimivia ratkaisuja.

Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategia 2024-2027

Visio

Suomen voimakkaimmin kasvava matkailumaakunta – aito vahvojen matkailukohteiden Pohjois-Pohjanmaa.

Olemme Suomessa ympärivuotisen matkailun edelläkävijä.

Kasvamme kestävästi ja rohkeasti – sekä kotimaassa että kansainvälisesti.

Tavoitteet

1. Pohjois-Pohjanmaata kehitetään ympärivuotisesti maan vetovoimaisimmaksi matkailumaakunnaksi, jonka matkailukohteet ovat tunnetuimpia ja parhaiten saavutettavia sekä kotimaisille että kansainvälisille matkailijoille.

3. Matkailu on Pohjois-Pohjanmaalla tärkeä, kasvava ja kannattava elinkeino sekä vetovoimainen työllistäjä.

2. Maakunnan vetovoimatekijät on tuotteistettu sekä kotimaisia että kansainvälisiä matkailijoita puhutteleviksi elämyksellisiksi tuotteiksi, jotka ovat kilpailukykyisiä, kestäviä ja kannattavia.

4. Matkailua kehitetään kaikilla maakunnan matkailualueilla kestävästi, huomioiden taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset näkökulmat.

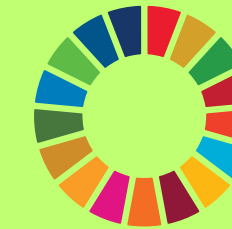
Kehittämisen painopisteet

Kilpailukyky

Saavutettavuus

Vastuullisuus

Yhteistyö ja Digitaalisuus

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Poratie 5 A, 90140 Oulu
www.pohjois-pohjanmaa.fi